

Suomen ulkopolitiikan ajankohtaiset haasteet

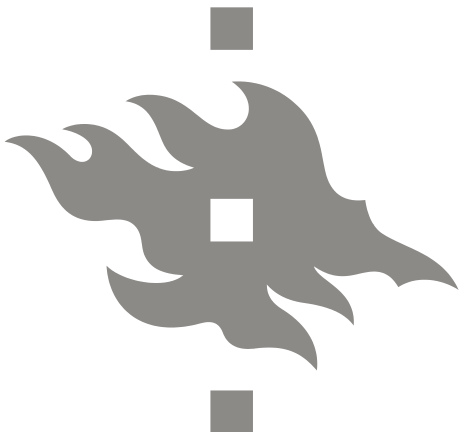
Paasikivi-Seura, Helsinki 26.9.2011

Dos Juhana Aunesluoma

Johtaja

Eurooppa-tutkimuksen verkosto

Helsingin yliopisto

**”Suomen ulkopolitiikan
ajankohtainen haaste on, että
Suomella ei ole ulkopolitiikkaa”**

Suomella ei ole ulkopolitiikkaa

Ulkopolitiikka on hajautunut erilaisiin politiikka-alueisiin ja toiminnoiksi, josta ei muodostu johdonmukaista kokonaisuutta

Ulkopolitiikan liukuvat rajat

mm. laaja turvallisuus, puolustus ja kriisienhallinta, kehitys, globaalitalous, ilmasto, ihmisoikeudet
imagotyö, kv. järjestöt

Eurooppa-politiikan sisällä merkittävä osa ”entistä” ulkopolitiikkaa

Suomen suhteet muihin Euroopan valtioihin

Miten tähän on tultu

Kylmän sodan ajan konsensuksen jatkuvuus

ulkosuhteiden hoidon erityisyys, rinnakkainen
Eurooppa-politiikan konsensukselle

”Ulospäin esiinnyttään yhdellä kannalla”

alimman yhteisen nimittäjän ulkopolitiikka

linjanvedon takana konsensus-periaate, mutta myös
jotakin kaikille -jakopolitiikka

kompromisseja, mutta sisäisesti ollaan kuitenkin
monista asioista erimielisiä, jakolinjat näkyviä

Pikkuvaltiorealismiin ja pikkuvaltioidealismiin
epämukava rinnakkainelo

Entä sitten?

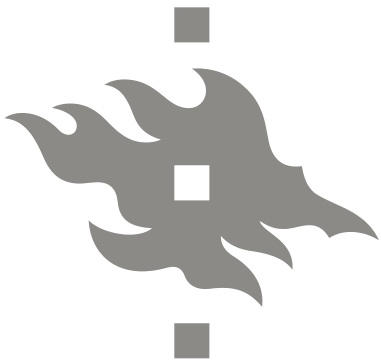
Pitääkö Suomella olla ulkopolitiikkaa?

olisiko Suomi riittävän pieni pärjätäkseen ilman ulkopolitiikkaa?

ehkä tarvitaan juuri Suomen kaltaisia pragmaattisia ”ulkopolitiikattomia” toimijoita

Suomi tarvitsee ulkopolitiikkaa:

- 1) ihmiskunnan ns. Grand Challenges ja niiden ratkaisut, prioriteettien valinta
- 2) kansallisvaltiollisen kv. järjestelmän jatkuvuus
- 3) Eurooppa-politiikan kansallisvaltiollistuminen

Konsensuksen loppu?

Monet vanhat ”konsensukset” murtuneet

työmarkkinat, viimeisenä Eurooppa-politiikka

Ulkopolitiikan konsensuksen jatkuvuus oloissa ja tilanteissa,
jossa konsensusta ei enää edellytetä

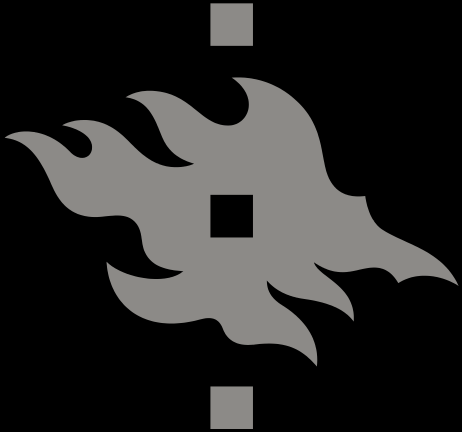
ei ”eksistentiaalista” sotilaallista uhkaa (vrt. toinen
maailmansota, kylmä sota)

toisaalta ihmiskunnan ns Grand Challenges

+ jatkuvuus, ennakoitavuus, sitoutuminen sisäisesti

- prioriteettien määrittelyn vaikeus, toiminta
muutostilanteissa

mitä ulkopolitiikan ”politisoituminen” tarkoittaisi
käytännössä? vrt. 2011 EU-politiikan politisoituminen

Kiitos